

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 15. novembrī

ES cīņa pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem — līdz šim virzība nav liela, secina revidenti.

Saskaņā ar jaunāko Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu ES cīņā pret multirezistentām baktērijām, īpaši pret baktērijām, kas ir kļuvušas rezistentas pret antibiotikām, līdz šim nav panākta liela virzība. Revidenti norāda: lai gan ES darbībai ir bijuši zināmi panākumi, īpaši veterinārajos jautājumos, ir maz pierādījumu, ka būtu samazinājies veselības slogs, ko rada rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem.

Rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem (AMR) rodas, kad mikroorganismi, piemēram, baktērijas, vīrusi, parazīti vai sēnītes, kļūst noturīgi pret zālēm, kas iepriekš nodrošināja efektīvu ārstēšanu. Katru gadu Eiropas Savienībā no infekcijām, ko izraisa pret zālēm rezistentās baktērijas, mirst aptuveni 33 000 cilvēku, un ar to saistītās papildu veselības aprūpes izmaksas un produktivitātes zudumi ekonomikai rada 1,5 miljardu EUR zaudējumus. Cīņa pret multirezistentām baktērijām ir sarežģīta, un tai ir vajadzīga uz principu "Viena veselība" balstīta integrēta pieeja cilvēku veselībai, dzīvnieku veselībai un videi.

Revidenti vērtēja, kā Eiropas Komisija un ES aģentūras pārvalda galvenās darbības un resursus, lai samazinātu AMR. Viņi vērtēja Komisijas atbalstu dalībvalstu atbildes rīcībai saistībā ar pieeju "Viena veselība" un to, kāds bija šā atbalsta devums antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgas lietošanas veicināšanā attiecībā uz dzīvniekiem. Viņi aplūkoja arī ES atbalstu AMR pētniecībai.

"Rezistence pret antimikrobiāliem līdzekļiem ir nopietns apdraudējums sabiedrības veselībai," sacīja par šā ziņojuma sagatavošanu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Nikolaos Milionis. "Lai arī ir bijuši zināmi panākumi veterinārajos jautājumos, Eiropas Komisijai kopā ar dalībvalstīm jāpieliek papildu pūles, lai cīnītos pret šo pieaugošo apdraudējumu."

Revidenti secināja, ka ES atbalsts dalībvalstīm, lai stiprinātu pieeju "Viena veselība" attiecībā uz AMR, bija vērtīgs. Konkrēti, tas sekmēja uz labāku informāciju balstītus politikas lēmumus un veicināja sadarbību un pieredzes apmaiņu starp dalībvalstīm. Tomēr viņi norāda, ka ar mērķtiecīgām un rentablām investīcijām ir iespējams panākt lielāku sinerģiju, lai atbalstītu cīņu pret AMR. Viņi norādīja arī uz trūkumiem, kas pastāv panākumu un veselības aprūpē iegūto

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

infekciju uzraudzībā un kas var palēnināt darbības pret *AMR*. Viņi uzskata arī, ka zinātniskie dati par *AMR* sastopamību un izplatību vidē joprojām ir nepietiekami.

Revidenti konstatēja, ka, lai gan panākumi bija nevienmērīgi, vairākumā ES dalībvalstu veterināro antimikrobiālo līdzekļu lietošana ir kļuvusi piesardzīgāka. Tas ir būtisks aspekts cīņā ar *AMR*. Tomēr viņi norāda, ka daži antimikrobiālie līdzekļi joprojām tiek lietoti pārāk daudz. Jaunie ES noteikumi attiecībā uz veterinārajām zālēm un ārstniecisko barību novērš dažas konstatētās nepilnības. Taču dažas problēmas, piemēram, grūtības, ar kurām saskaras dalībvalstis, kad tās vāc datus, un rezistentu baktēriju uzraudzības nepilnības saistībā ar pārtiku un dzīvniekiem, joprojām pastāv. Revidenti uzskata, ka turpmākā kopējā lauksaimniecības politika sniedz iespēju pastiprināt ES regulējumu attiecībā uz multirezistentām baktērijām.

ES budžets ir nozīmīgs līdzekļu avots ieguldījumiem *AMR* pētniecībā. Tomēr jaunu antibiotiku klašu izstrādē joprojām nav nekādu lielu atklājumu. Turklāt revidenti norāda, ka Komisija nav vispusīgi novērtējusi tās sniegto atbalstu pētniecībai (kurai novirzīti vairāk nekā 99 % no *AMR* paredzētajiem ES izdevumiem). Visbeidzot, vēl nav konkrētu ES iniciatīvu, lai risinātu tirgus nepilnības, kas mazina privātā sektora pētniecību *AMR* apkarošanas jomā.

Pamatojoties uz šiem konstatējumiem, revidenti formulē vairākus ieteikumus, lai uzlabotu ES reakciju uz *AMR*, jo īpaši:

- palielināt atbalstu dalībvalstīm;
- veicināt veterināro antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgu lietošanu un *AMR* labāku uzraudzību;
- stiprināt stratēģijas, kas paredzētas, lai veicinātu ar *AMR* saistītu pētniecību ES.

Piezīmes izdevējiem

AMR ir nopietns apdraudējums veselībai, attīstībai un pārtikas nodrošinājumam pasaules mērogā. Visbeidzot, cīņu pret *AMR* veido divi galvenie uzdevumi: padarīt esošo antimikrobiālo līdzekļu lietošanu piesardzīgāku un efektīvāku un atklāt un ar pētniecības un izstrādes starpniecību darīt pieejamus jaunus antimikrobiālus līdzekļus.

2017. gadā pēc PVO globālā rīcības plāna Eiropas Komisija pieņēma ES “Viena veselība” rīcības plānu pret *AMR*, kas ietver darbības saistībā ar veselību, veterinārajiem jautājumiem un vidi.

Īpašais ziņojums Nr. 21/2019 “Rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem novēršana: panākumi dzīvnieku veselības nozarē, bet šis veselības apdraudējums joprojām ir problēma Eiropas Savienībai” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeois – e-pasts: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 47502 / Mob. tālr.: (+352) 691 551 502